

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Az altisztek telepítésének kérdéséhez.

Irta: Hen György hadnagy számvivő.

«A Hadsereg» mult évi 10., 18. és 19. számaiban, továbbá a «Csendőrségi Lapok» folyó évi 1. számában megjelent cikkek általánulmányozása késztet arra, hogy a legénységünk anyagi jólétével szorosan összefüggő telepítési kérdésben felszólaljak. Nehéz dolog szakavatott tollú írók után a kérdéshez hozzászólni, de megkísérlem abban a reményben, hogy az elmondandók talán mégis alkalmasak lesznek az ügy előbbre vitelére.

Sajnos, nem vagyok abban a kellemes helyzetben, hogy honvédségünk viszonyait annyira ismerjem, hogy azokkal foglalkozni tudnék, ép azért a telepítés kérdéséhez csak csendőrségi szempontokból fogok hozzászólni s csakely teltségemhez képest reá fogok mutatni mindarra, a mi előnyös, nem felejtkezvén egyuttal el a kérdés árnyoldakiról sem.

Kezdem pedig legénységi állományunk kiegészítésével 10,000 főnyi legénységünk 80 %-ának polgári foglalkozása: a földművelés. A jelentkezők túlnyomó többsége nem a katonai (honvédségi) tényleges, hanem annak szabadságot és tartalékalományától kerül ki. A jelentkezők zöme tehát tényleges katonai szolgálati kötelezettségének letelte után visszatér előbbi foglalkozásához: a földműveléshez, de azt előbb-utóbb abba hagyja és jön csendőrnek.

Miért?

Nehéz kérdés, a melyre határozott feleletet adni nem tudok.

Sejtem ugyan az okokat, de nem vagyok biztos abban, vajjon nem tévedek-e? Aránylag kevés gazdag, vagy jómódu földművesünk van. A legtöbbször kicsi házon és néhány darabka földön kívül semmije sincs. Jöjjön egy-néhány közepes termésútána egy szűk esztendő, már megint a kis háztartás mérlege, gond és nélkülözés üti fel fejét a máskép csendes házikóban.

Most meg hazájún a katonagyerek. Egyvel többen vannak. Igaz, a fiú dolgozik, megkeresi a kenyerét, de mit használ az, ha a kis vagyontüből nem lehet többet kihozni? Mert sajnos! szegény jó Magyarországtól hiányzik még a jövedelmezőbb belterjes gazdálkodási mód általános ismerete, a mibe még hozzájárul az is,

hogy a termények idejében és jól nagyon nebezzen értékesíthetők. A fiú látja azt, hogy csak a legszükségesebbre telik, szülei még jó erőben vannak, elvégezik nélküle is a dolgot, alkalmas leányt sem talál, a ki annyit hozna a bázhoz, hogy a közös sorson segítve legyen, mert gazdag ember nem adja odá a lányát egy szegény ördög-höz, hát így azután lassan megérlelődik benne az elhatározás, hogy más kenyér után nézzen.

Hova, merre menjen? Mint napszámos — a fővárosban — jól keres. Átlagos napi jövedelme 3—4 korona. Egyik-másik meg is kíséri, meg is szokja, azonban a fiatal kiszolgált katonában még mindig van ambíció, megszerette a katonasorsot, vissza kívánja az egyeduruhát és jön... csendőrnek. Mert valamennyi pálya között «aránylag» ez a legjobb.

Itt mégis biztos a kenyere. Van tisztességes fizetése, van ruhája, jó ellátása s ha azután 6—7 év múlva «fordul» otthon a dolog, hát pár ezer koronával a zsebében inkább hozzá foghat még valamihez.

Ismételtem! Tévedhetek, de alig hiszem, hogy messze járnék a valóságtól. Csendőreink 10 %-a talán előszeretettel életpályának választja a testet-leket egyaránt idő előtt megörlő, nehéz csendőrségi szolgálatot, de a többi, csak átmenetnek tartja a csendőrséget azért jön, mert nálunk könnyebben meg tud élni. A 10 % marad, a mig csak tud, a többinek egy része pedig megkedveli a szolgálatot, jó magaviselete révén előlép, családot alapít, s szintén «hivatásos» csendőr lesz. Ezen átalakulásnál azóban szintén közrejátszanak az «otthon» megváltozott viszonyai.

Röviden meg kell emlékeznem azokról az okokról is, a melyek a csendőr legénységet a kilépésre kényszerítik. Statisztikailag ki lehet mutatni, hogy a csendőr legénység állománya 8—9 év alatt kieserlődik, a menyiben az évi fogyatékok átlag 1100 fő, a mely — hozzávetőlegesen — következőképp oszlik meg:

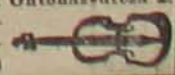
Szolgálati kötelezettségének letelte (3 év) után kilép 470, természetes halállal elhal 32, sebesülés folytán elhal 10, öngyilkosság folytán elhal 6, szökevény 6, nyugdíjaztatik 206, végkielégítéssel elbocsáttatik 220, családi tekintetükből elbocsáttatik 20, fegyelmi uton eltávolítottatik 40, hadtörvényesül elbocsáttatik 50, polgári államszolgálatba átlép 40.

Első magyar vill. erőre
borend, hangszer-gyár
honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szorgodott szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az
Oszkai és a szabadalmassótt Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntöhás-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

osztári és királyi udvari szállító,
a cs. és kir. körös hadsereg, a m. kir.

hangszerkészítője, az Oszkai és a szabadalmassótt Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntöhás-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása oleón eszközöletnek. Arjegyrek minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

Ebből a statisztikából megállapítást nyer a következő: a jelentkezők 33%-a belátja, hogy a csendőrség a jövőre való tekintettel az ő igényeinek nem felel meg, tehát 3 évi szolgálati kötelezettségének letelte után kilép; 20%-a nyugdíjaztatik és ugyanannyi végkielégítéssel lesz ellátva.

A fogyatéka jövő legénységnek kb. 70%-a tehát a jelen körülmények között a telepítés kérdésénél teljesen figyelmen kívül hagyandó.

Ha azonban a telepítés kérdése üdvös megoldást nyer, akkor ez a kép előreláthatólag előnyösen megváltozik, mert a ma távozó 33. illetve számba alig jöhető 70% lényegesen csökken, mert ezek a továbbszolgálat révén elérendő telepítés által megélhetésüket a csendőrségi szolgálat után is biztosítva látják.

Nem lesz annyi leszerelő csendőr, a létszámhullámzás szűkebb keretek közé szorul, a jelentkezőket jobban meg lehet válogatni, mert intelligensebb és képzetesebb anyag fog rendelkezésre állni, a minek nagy előnyeit külön felsorolni felesleges.

És mibelyt ez az üdvös változás beáll, nagyon sokan lesznek, a kik a telepítés előnyeiben való részesülhetésre jelentkeznek, dacára annak, hogy a nyugdíjazott legénység egy része — sajnos — éppen a rokkantságot és gyakran teljes kereséktelelenséget előidéző betegségek miatt a telepítés előnyeit aligha fogják élvezhetni.

Ezeknek a megélhetését másként kell biztosítani.

Nem túlozok, ha azt állítom, hogy alig van 5—6 éves csendőrünk, a kinek a szervezetét a csusz meg nem támadta volna.

Már közel 10 éve foglalkozom a fölülvizsgálati iratokkal, de csak elvétve kerül egy-egy csendőr fölülvizsgálat elé, a kivel más törődöttségek mellett csak nem volna jelen, a mi — a csendőr szolgálatát tekintve — egyáltalán nem csoda.

A csusz után következnek: lágyéksérv, izületi rándulások, csomós viszerek, általános testi gyengeség, neurasthenia, tüdővész, hátgerinczsorradás, vakság, elmebaj és főleg a 25 éven felül szolgáló altiszteknél: a korai agyvérzés.

A fogyatéka jövő életkorát illetőleg a következő statisztika nyújt felvilágosítást: nyugdíjba menő legénységünk zöme (mintegy 80%) 35—40 éves, mert a legtöbb csendőr 10 évi szolgálat után csak nehezen bírja már a megerőltető szolgálatot és nyugdíjaztatja magát; 15%-a 40 és 50 között van, 5%-a pedig ezen a koron felül.

A telepítésnél tehát első sorban a 80. illetve 15% köré soroltak jöhetnek figyelembe.

A végkielégítéssel elbocsátott legénység átlagos kora pedig 30 évre tehető.

Nyugdíjazaink 80%-ának nincs 400 koronánál magasabb nyugdíja, a végkielégítési összeg átlaga pedig 2000 korona.

Ezt a meglehetősen hosszú statisztikát előre kellett bocsátanom, mert ez képezi alapját okfejtésemnek; ebből indulok ki, a mikor az altisztek telepítésének kérdését némileg megvilágítani szándékozom és egyben olyan kérdéseket vetek felszínre, a melyek mind válaszra várnak. (Vége köv.)

A régi katonai büntetésekről.

Irta: K. Nagy Sándor kir. ítélőtáblai bíró. (Vége.)

A nemesi fölkelésre vonatkozó 1808. évi XI. törvényzcikk 4. §. szerint: „A ki törvényes föllebbvalójának, valamint tisztjeinek és katonai előljáróinak a tartozó engedelmisséget megtagadja, ellenök illetlen magaviseletet tanúsít, vagy éppen rosszakaratulag fegyvert rántani merészel, súlyosan, sőt ha körülmények úgy kívánják, halállal fenyeztetik.»

7. §. A ki őrségre vagy szolgálatra részeg állapotban jelenik meg, vagy azt clegendő ok nélkül elhagyja, fogsággal és bilincsel büntetetik.

8. §. Ha egész csapat, század vagy zászlóalj az ellenség előtt engedetlenkedik és kötelességéről megfledkezve, szégyenletesen hátat fordít: a tisztek becselenséggel együtt hivatalukat, sőt a körülmények súlyosabb voltahoz képest életüket veszítik: a közlegények közül pedig minden tizedik halálbüntetéssel lakol. Hasonlóképen halálbüntetést szenvednek mindazok, a kik a csatából és az ellenséges viadalból magukat kivonják.»

Az 1739. évi április 20-án kelt hadi csilkekthől azt a nevezetes részt említem csak meg, hogy a vár feladása, vagy harczbamenetelkor a kötelességnek elég nem tévese esetében minden tizedik ember felakasztott.

Közeledjünk jobban korunk felé.

Az 1812-ik évben a katonai büntetés a halál vagy testi büntetés volt.

A haláltbüntetés kötéllel vagy golyóval hajtattott végre a katonán.

Érdekes volt maga a végrehajtási eljárás.

Az elítéltet a vezénylő tiszt, egy kapitány, egy hadnagy, egy őrmester, három káplár és száz közkatona jelenlétében végezték ki. Fegyvervonás és trombitaszó nélkül mentek a siralombházhoz a kirendelték ott két részre osztottak: az első csapatot a kapitány, az utolsó csapatot a hadnagy vezette, közöttük ment az elítélt a pappal és a prófózzal a közvetlen nyomukban egy káplár felvont karabélylyal. A helyszínére érkezvén, a katonaság négyzetet vagy kört formált, — a vezénylő tiszt kardot vonva parancsolta, hogy vigye le a vasat az elítéltről, — ekkor az adjutáns felolvasta az ítéletet, és a prófoz által neki odanyújtott pátezőcskát kettétörte és eldobta magától; erre a prófoz a parancsnoktól tiszthez fordulva mondá: «Gratia, másodszer Gratia, harmadszor az Istenért Gratia!» A parancs-

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.

Javítások 5 évi jótállás mellett. Arjegyzék ingyen!

nokló tiszt erre azt válaszolta: «Istennél vagyon Gratia, itt nincs!» Egyszermind parancsolta a profoznak, hogy az elítéltet adja át a hóhérnak. — a profoz ekkor odalökte az elítéltet a hóhér kezébe, a ki aztán az akasztást teljesítette. Ekkor ina után a parancsnokló tiszti jeladására a kör megnyílt és a katonaság trombitaszóval visszavonult a laktanyába, csupán három katona maradt vissza a holttest őrzésére s a halottat naplemente után a hóhér eltemette.

Ilyen módon történt az *agyonlövés* is, azzal a különbséggel, hogy midőn az elítélt a katonák által képezett kör közepére vezetettet a profoz által s itt az elítélt letérdelt, két legjobb pajtása bekötötte a szemét ezután az e végre kirendelt hat régi és jó puskás közkatona közül három lassan, hogy az elítélt meg ne hallja, felvonta a karabélyát, a háta megé állott, ketteje a szívét, a harmadik pedig a fejét czélozván, mikor a pap az imádság után s Miatyánkot mondja s addig ért, hogy «le szabadíts», akkor a parancsnokló tiszt kardjával intett s a három katona azon szempillautásban tüzet adott: — ha pedig azon lövésekre meg nem halt volna, a másik három katona lötte szíven és fejbe...

Így ment végbe a halálos büntetés végrehajtása...

A *testi büntetés* állott: a hóhér által való kiseprűzésből, meghélyegzésből, vesszőfutásból, páloza- és korhásütésből. Ezeken kívül volt a sánczmunka vagy sánczfogság, vár-fogság, fogház és házi fogság.

Ezek közül talán legérdekesebb a *vesszőfutás*, melyet csak a legényaegnél — őrnestertől lefelé — alkalmaztak és pedig tolvajság, a fegyelem durva megsértése, ismételt szökés, ismételt súlyos kihágás miatt.

Hát biz' ez nem volt valami mulatságos dolog sem a gyalogos katonára, sem a lovas katonára. Pedig volt különbség e kétféle fegyvernem között. A gyalogosok büntetésére *vesszőt*, a lovasokénál *kengvelsziát*, *pakolósziát*, vagy *farmatringot* használtak. A gyalogosnak 300 ember között tizszer, a lovasnak 150 ember között hatszor kellett fel s alá futni. És hogy ment ez végbe? Az elítéltről lehúzták az inget, hogy derekig meztelen legyen, — fejére húztak egy vastag nemez süveget, hogy az ütések ne ériék az arczát. — a kezeit előre kötötték, hogy ezekkel se védekezhessen. — a szájába ólomgolyót tettek, hogy ezt harapdálja kinjában. Ilyeténképen felszerelve, a kasziárnya udvarán két sorban felállított katonák sora között kellett neki végigmenni és pedig lassú lépésben. És hogy a jajgatása se bírja szünetlőre fegyvertársait: az idő alatt, míg a *vesszőfutás* tartott, a *dobosok* mindig pengették a dobot.

(Ha valaki kíváncsi reá, hány ütést szenvedett egy gyalogos, míg 300 ember közt tizszer végig sétált, számítsa ki.)

A büntetés végrehajtásához karhosszuságu nyírfavesszőt használtak a gyalogosoknál.

És ha az a szerencsétlen ember összereszkadt az ütése-

sek alatt, akkor rákötözték egy padra s bajtársai úgy mérték reá a csapásokat. Megtörtént az is, hogy fel se tudott kelni többé, — de ha felkelt, oda kellett neki mennie a vezénylő tiszthez s azt mondani: «sokszorosán köszönöm a kegyes büntetést!»

No hát nem csak a sorsfalak között szaladni nem volt kellemes dolog, hanem még a sorsfalban állani sem, mert a vezénylő főtiszt adjutáusa pálczával a kezében ott nyargalászott a rendek háta megett s «ha valamelyik közember eleget nem tenne kötelességének (tartozván egyet tehetségé szerint csapni az elítéltré) az adjutáns jót üt rajta».

A *pálczaütéshez* rendszeren *mogyorófa-pálczát* használtak, épen úgy, miut a testi büntetés eltörlése előtt a polgári életben. Azonban a pálczaütések száma a százat meg nem haladhatta...

A katonai büntetések közé tartozott a *sánczfogság*, vagy *sánczmunka*, mely csak a legritkább esetekben haladhatta meg a 10 évet. Az ilyen szerencsétlen elítéltekre *lábvasal* vagy *nyűgvasal* vertek, mely az ítélet rövidebb vagy hosszabb tartama szeriut változott. Ez a *nyűgvas* az öt évnél kevesebb időre ítéletknél három és fél font, az öt évnél hosszabb időre elítélteknél öt és fél font súlyu volt.

Nem érdektelen az ilyen sánczmunkára ítétek házi szabályzatának némely része. Fekvőhelyök csupasz priescs volt, csupán a téli hónapokra kaptak valami pokroczot, az énekelés, lármázás meg volt nekik tiltva s imakönyvnél egyéb olvasnivalót kezükbe nem juttattak: ha valami módon pénzhez jutott az elítélt, megengedhette neki a várparancsnok, hogy azt dohányra és pálinkára fordítsa, azonban a pálinka egy meszely hattizedrészét meg nem haladhatta. — goudoskodni kellett arról, hogy a rabok minden héten tiszta ruhát vegyének és egymást megfésüljék: hajukat legalább minden három hónapban le kellett vágatni, — napi ellátásuk négy krajczárban és egy porciózión kenyérben állapított meg. — a kenyeret délben evéskor és pedig felrágva kapták, «mivel nekik kést vagy más evőeszközt kánálom kívül soha sem szabad kezüknél hagyni». — főzésre, saját ruhájuk mosására és télen fűtésre naponta egy fa-porciót kaptak. — a vétséget elkövető rabokat a várparancsnok pálczaesapásokra és bójtre ítélhette, de a pálczaesapások száma az ötvenet, a kenyéren és vízen való bójt pedig a három napot meg nem haladhatta.

A *testi büntetésekhez* tartoztak még: a *fogház*, mely csekélyebb vétségek esetében a legénységbe alkalmaztatott, hosszú- és kurtavassal súlyosbított, azonban a kurtavassal ügyolni kellett arra, hogy az elítéltnak minden kiállott hat óra után két órai pihenése legyen: — *foglár-ság*, melyet őrnesterre, szakaszvezetőre, hadparódnál, foghírra, özveddobosra, fő- és alorvosra, sűrűre, pátiáztro és az eared többi főszemélyzetére szabhatt ki, mely kurtavassal, bójttel saigoritható volt; *házi fogság*,

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon asonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 peres alatt a legmakaosabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ár 10 1.20. — Kapható minden gyógyszerárban. Készült Beretvás Tamas gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postal esküdtés.

mely a főtisztekre alkalmaztatott; *vár-fogság*, mely szintén a tisztek büntetése volt s mely egy évnél rövidebb és 10 évnél hosszabb nem lehetett...

Sokat lehetne még ezekről beszélni, de befejezem s önökre bízom, hogy basonlítsák össze a régi katonai büntetéseket a mostanival és be fogják látni, hogy mégis csak jobb világ van most.

Egy fiatalkoru rablógyilkos.*

Írta: dr. Huber Rezső cs. k. ügyész-helyettes.

Nagyarra átdolgozta * * *

1905. évi márczius hó 17-én N. M. velencei kéjő szegényes lakásán agyonlöve találtatott. A tett elkövetésével egy fiatal meráni német — V. M. — gyanúsítottat, a ki tettét a márczius hó 22-én lopás gyanúja miatt bekövetkezett letartóztatása alkalmával teljesen beismerte.

O. M. még nem töltötte be 16-ik életévét. Csinos külsejű, koraérett, nagy intelligenciával s gyakorlott előadásával egyáltalán nem tett elönytelen benyomást s nem is sejtette mindazt a rosszat, a mi lelkét nyomta.

O. M. atyja írrok volt s eleinte az alsó Inn völgyében, később pedig Meránban tartózkodott, mely város már sok fiatal embert döntött romlásba. Apja kellemes, jómodoru társalgó ember, ki szeretett a megengedettnél többet is inni. Az anyai befolyás nem volt előnyös! Nem volt eléggé szigorú, mindég neveletlen gyermekei pártjára állott s emiatt néhány év alatt öt ízben kellett lakást változtatnia.

Az iskolák O. M.-ről igen kedvezőtlenül nyilatkoznak. Így a 4. osztályban bazudozását s mindonféle rakoncátlanokodását magaviselethől «ki nem elégítő» osztályzatot nyert. Nemi dolgokban teljesen felvilágosodott, e tárgyban is több panaszra adott okot. Az osztálytanító zárkóztattnak, hamisnak, alattomosnak s dacosnak jellemzi őt, de egyszersemind tehetségesnek is és így az előmenetelre vonatkozó osztályzatai többnyire jók is voltak.

Néhány nappal azután, hogy betöltötte a 14-ik életévét s hogy egy műszerésznél megkezdte a tanoneczskodást, Meránban letartóztatott, mert egy idegen bázba lopódzva, onnan egy zsebórárt ellopott. Az órát egy barátja által azzal zálogosította el, hogy az anyja küldi őt, mert cipőt kell venni. Az óráért kapott pénzt egy czukrásznál költötte el, hol egyébként lopott is már süteményeket.

Az akkori nyomozás során megállapítottat, hogy O. M. egy elterjedt tolvajszövetkezet tagja, mely társaság tojások, must, szén, szalonna, vaj, halak ellopásával terheltetett.

Két héttel a bírói kiballgatás és szabadlábra helyezése után O. M. két társával a bozeni pályaudvaron letartóztatott.

Minden fiúnál volt egy új vadászkesz, az egyiknél egy új ezeregy 74 korona tartalommal, mely összeget az O. M. tanácsára — atyjától ellopta.

A fenti lopások miatt rájuk járó büntetés előli féltelmükben azon terv érelődött meg a fiukban, hogy kivándorolnak. Először Velencebe menni, ott egy csalásköt bérelni s azon Amerikába akartak evezni.

* Először megjelent a H. Gross-féle Archivában.

A további nyomozás nemi irányban is megdöböntő kicsepangásokat hozott napvilágra, melyeknek színhelye az úgynevezett «rablóbarhang» volt, hol a társaság egész orgiákat csapott. Egy 13 éves cselédleány volt a mágnus.

Ezekon kívül O. M. egy társával, a Bozenbe történt szökésüket megelőzőleg, két kerékpárt bérelt azon előzetes szándékkal, hogy azokon Triestbe mennek. Ezen tervről azonban, mert annak keresztülvitelét veszélyesnek találták, később elállottak, a gépeket zálogházba vitték s az értük kapott összeget eldorbézolták.

Az összegből egy-egy forintost kapott a már fent említett leány egy ölelkezési kísérletért, a leány t. i. azt kívánta, hogy mielőtt ő O. M.-t kegyeiben részesítené, ez egy koronát tegyen le a zálogul kis nővérénél. Miután O. M.-nek csak az az egy forintosra volt, azt tette le s a leánnyal történt szórakozás után azt ismét visszakérte, hogy felváltsa, az volt a szándéka, hogy a pénzzel megszökik s a leányt így becsapja. Terve azonban a leány kiabálása miatt megbúsult.

O. M. akkor három havi börtönrre ítéltetett s a büntetés kiszervezése után egy javítóintézetnek adatott át. Itt jó magaviseletet tanúsított, bizonyítványaiiban majdnem mindenütt az «igen jó» osztályzat szerepel s a cipész-mesterségben is kielégítő eredménnyel nyert kiképzést.

Azért bírnak az itt leírt bűnök érdekességgel, mert a két évvel később elkövetett súlyos büntettek első fokai-ként jönnek tekintetbe. Majdnem a bűnök párhuzamos-ságáról lehetne beszélni.

Veszülettett rossz tulajdonságokkal állunk-e szemben, vagy tényleg csupán a javítóintézetbeli rossz pajtások elönytelen befolyása fektette le a későbbi büntettek csiráját? A kérdésre nem lehet határozott választ adni, valószínű, hogy mindkét befolyás érvényesült.

A javítóintézetből elbocsájtva, M. rövid ideig szüleinél tartózkodott, azután egy meráni szállodába került mint pinczér, hol azonban ismét tolvajnak, hazugnak és munka kerítőnek bizonyult.

Miután M. a szobafestői mesterség iránt különös előszeretettel viseltetett, szülei azt határozták, hogy egy szobafestőhöz adják tanonecznak. Gazdája dicsérettel emlékszik meg nagy tehetségéről, gyors felfogásáról s a munkánál tanúsított nagy ügyességéről. A fiu szófogadó, a ház körüli teendőkben is használható s józan életi volt. Vendéglöket nem látogatott s vasárnaponként szeretett rajzolgatással foglalkozni. A tanonecz-szűlés három évre szólt. De alig hogy 1—2 hét elmúlt, M. gazdája elvitte a fiut egy szomszéd faluba munkára, hol M. éjjel a pinczérleány szobájába lopódzott s ellopta ennek óráját. A károsított M.-re terelte a gyanút, ki azonban tagadott s egy csendőr által eredménytelenül motoztatott meg, mert az órát elrejtette.

Néhány nappal ezután M. saját elhatározásából beismerte mestere előtt a lopást s annak át is adta az órát s térdenállva könyörgött bocsánatért. A mester azonban nem akarta a fiut megtartani s kellő utipénzzel ellátva visszaküldötte őt Meránba.

M. azonban másfelé, ment s Malsban szegődött egy szobafestőhöz.

1905. évi márczius hó 7-én egy inassal egy parasztlázbán dolgoztatott, hol műszerészhelyi ügyességeit felhasználva, egy régi kulcsból újkulcsot csinált s azzal egy szekrényt kinyitva, 600 koronát lopott.

A pénzt eleinte egy távirtdoszlopon levő résbe dugta, állítólag azért, hogy majd később szerencsémokat visszatöltsön.

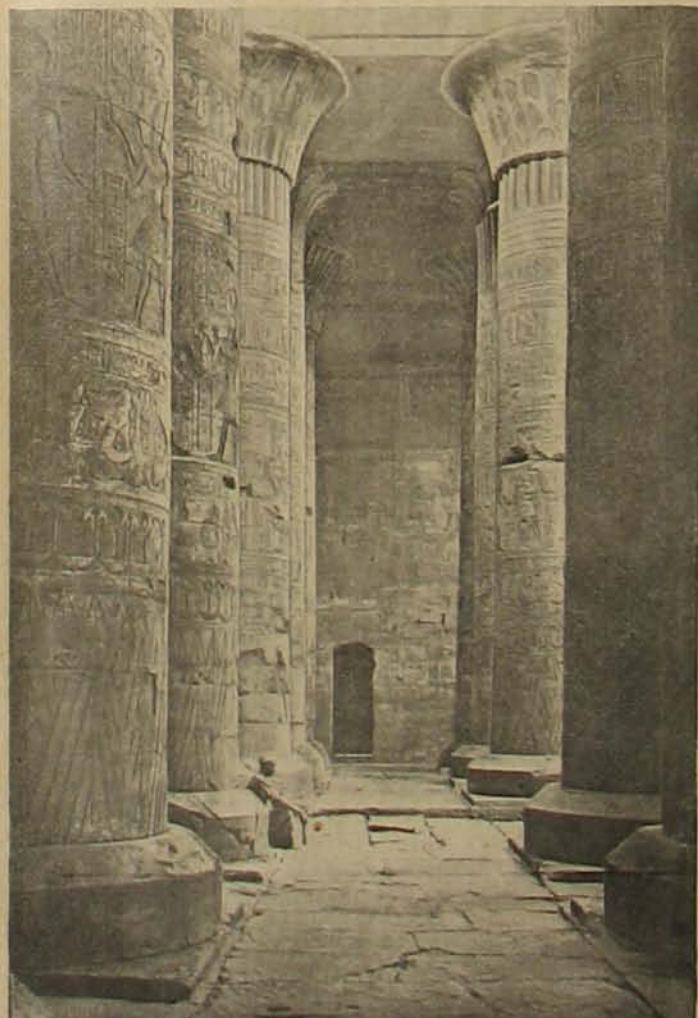
BUTOR

késspénzért v. részletfizetésre legjuttányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képen árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

Az edfui templom oszlopcsarnoka.

Az edfui templom belseje.

Templomok romjai Egyiptomban.

De mesterének egy szeszélye folytán mást gondolva, a pénzzel együtt megszökött.

Feltűnő, hogy M. szökése közben mily kevés elővigyázatot tanúsított. Az egész pénzt egy egészen új ismerős leánynak adta ideiglenes megőrzés végett át, azt el is küldötte a postára, hogy váltsion egy 100 koronást. 12 koronát adott neki ajándékba s azután ismét Merán felé vette útját.

A fürdőhely élvezeteiből ismét kivette a maga részét s anus barátok között néhány órát mulatott, idejét rossz hírű leányok társaságában s koresmákban töltve.

Reggel azután M. az első vonattal Bozenbe utazott. Itt egy forgópisztolyt s 100 darab töltényt vásárolt állítólag azért, mert letartóztatása előtt állt s így szükségének találta, hogy magát felfegyverezze. Itt vásárolt még gyűrűt, órát lánczot s a következő vonattal Veronába indult. Veronában új ruházattal szerelte magát fel s a következő nap este, márczius 14-én Velenczébe érkezett.

Csónakázás, bevásárlások s kiadós étkezések töltötték be a következő napokat. Az éjszakákat utcai leányoknál töltötte, kikhez őt a csónakos vezette.

Egy képrámát s osztrigákat küldetett atyjának, képes levelező-lapokat küldött barátnőinek s barátainak, valamint a malsi mester segédeknek. M. különböző fényképeket is készített magáról s a fényképésznel a családi nevét mondotta be. Már márczius 15-én egy utcai leányt, mellynél az éjszakát töltötte, forgópisztolyából tett lövésekkel ijesztgetett, melyekkel átyukasztotta az ablakokat.

Csónakosa márczius 16-án N. M. kéjű lakásához vezette, mikor is vezetőjét egy másnap teendő utra ismét megrendelte. A kéjűnek szolgálataiért előre 30 lírát kellett fizetnie s ekkor látta M., hogy az az összeg ügyszólván utolsó pénze: 10 lírája volt még, mely összegért a leány által mindkettőjük számára vacsorát rendeltetett. M. azt állítja, hogy azon (indokolatlan) hiszmenben volt, hogy van még 50 lírája s hogy ezt az összeget tőle a leány ellopta, bár a »hogyan» felett maga sem volt tisztában. Így elhatározta, hogy 30 líráját ismét birtokába keríti s azt az időt, melyet a leány vacsorarendelés végett távol töltött, arra használta fel, hogy annak szekrényének feltörését megkísérelte.

Miután a betörés nem sikerült, a töltött forgópisztolyt a fejránkos alá rejtette azon szándékkal, hogy ha a szekrény kulcsait nem tudja előkeríteni, a leányt agyonlövö.

Egy pinczér hozott két terítéket és fél liter bort. Ezt M. egyedül s meglehető sietéggel itta meg. Vacsora után lefeküdtek s körülbelül egy óra hosszat aludhattak. Három óra felé M. óvatosan felkelt s a leány kulcsomóját, mely az éjjeli szekrényben feküdt, valamint a forgópisztolyt magához véve, ismét megkísérelte a szekrény kinyitását. A kulcs zörgése folytán felébredt a leány s kisé felémelkedett, mire M. a fejére ezolvára lövött. A lövés az áldozat azonnal hátra hunyatlott, de mert a gyilkos azt még mezdulni látta, egész közelről még egy lövést tett a halántékára. Mindkét lövés feltétlenül halálos volt.

A hirtelenlövött bor őt mámoros állapotba juttatta s így a tett elkövetése egyáltalán nem izgatta őt fel.

A 30 lírát ezek után kivette a szekrényből, magához vette még a leány prémgallérját s bari nyakotóit is — melyek egyikét levettárczája körül tette — és egy fény-

képből, mely a meggyilkoltat s egy barátnőjét ábrázolta, kirágtu áldozatának fejét. Ezt a képet később megtalálták nála.

A hulla hátán fekvé találtatott. A kezek a mellen összekulcsolva, a takaró az állig felhuzva, úgy, hogy kétségtelen, miszerint a tettes a gyilkosság után is még foglalkozott áldozatával. A szolgáló másnap reggel, midőn a szobába lépett, tényleg azt is hitte, hogy a leány még alszik és ismét eltávozott.

Virradatkor M. elhagyta a házat, a szobát bezárta s a szobakulcsot egy kanálisba dobta. Ezután az első hajnali vonattal elutazott Meránba.

Odaérkezve eleinte kóborolt a környékben, miközben egy vámszedő házhoz érkezett. Ekkor eszébe jutott, hogy egyszer hallotta valahol, miszerint ily helyeken mindig sok a pénz. A ház körüli álalkodása feltűnt a vámszedőnek, ki a szomszédok segítségével M.-et elfogta s a csendőrségnek átadta.

Elfogatása alkalmával az alábbi különös tartalmu levelezőlap találtatott nála, melyet letartóztatása előtti napon írt.

„Kedves szüleim! Egy sziklán ülve rátok gondolok s folyton sírnom kell. Ti szerencsétlen szülők! Nem tudom mi történt velem, nyolcz nap előtt még azt mondtam, hogy hogyan fogtok ti örülni! Nem tudom, mi oka annak, hogy nem tehetek másképpen? Isten veletek! Szerencsétlen fiatok. Ti nem vagytok bűnösök, én sem! 12 óraker hidegség és éhség.»

Az esküdtek a vácbeli kérdésekre igennel feleltek. Büntetés: 15 évi fegyház.

Hangyatemetés.

Egy természettudós megfigyelte, hogy némely hangyafajok valóágos temeléseket rendeznek. Az illető tudós észleletét így írja le;

Az úton egy fekete, nyüzsgő tömeget pillantottam meg s közelebb menve, láttam, hangyaboly. Azok a piczi jószágok keresztul-kasul mászkáltak egymás fölött, mintha csak nem találnának módot a meggyezésre. S valójában gyűlést tartottak. Valaki eltaposott egy csomó hangyát, de négy élve maradt közülök. A mint ezek a többiek gyászos haláláról meggyőződtek, el kezdtek körülfutkosni az a ró hullák körül. Azután hirtelen megállottak és tanakodni látszottak, elvigyék-e onnan a szerencsétlen áldozatokat. De úgy látszik gyors megegyezésre jutottak, mert két-két hangya neki támaszkodott egy-egy ilyen kis hullának, hogy elvigye. Azonban nem bírtak velök. Ekkor abba hagyták az erőlködést s párosan elindultak az út szélé felé, a hol a hangyaboly gyűlésezett.

ÉLELMISZEREKET

logjátányo sabban szállít

szállítja az összes

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT czög
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.
Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

A medinet-habui templom,

A denderahi templom belseje.

Templomok romjai Egyiptomban.

Itt azután kösējük keveredtek, mire ott rendkívül heves mozgalom keletkezett. Úgy látszik, hogy a négy hangya hirtőzésát megértették. Párosával hosszú vonalban indultak meg lassan. Elöl haladt a négy hirmondó.

Mikor a menet a halottakhoz ér, megállott. Azonnal bozzalattak a hullák elszállításához. A hosszú sorból két-két hangya vált ki, odalépkedett egy-egy kiszendvedett pályatárhoz és megpróbálkozott, hogy elviszi. Nem bírtak velök. Akkor azután, mintha csak parancsszóra történt volna, mintha csak valaki kijelölte volna, hogy ki legyen az, mindegyik balotlhoz odafutott még egy hangya. És most már neki feküdtek hárman. Ennyi erő elég volt. Felemelték a halottakat és a menet hosszú sorban, rendben, a hogy jött, visszasétált az útszélre, a bonnan kiindult.

A halottvivők itt kiváltak a sorból, a mely most egyszerre felbomlott és együtt volt ismét a nyüzsgő hangyaboly, a melyben egymás fölött mászkáltak és ismét tanakodni látszottak ennek a kis köztársaságnak jól fegyelmezett parányi tagjai.

Csalódtam, nem tanácskoztak. A nyüzsgés pár perczig tartott szakadatlanul, akkor azután elmozdult onnan az egész tömeg és azon a helyen, a hol előbb olyan ernyedetlenül fáradoztak valamin, frissen megásva, felbontott szélekkel tátozongott egy piczi sír.

A halottvivők lassan megindultak terhökkel, óvatosan, mintha félnének, hogy eltalálnák ejteni a drága, jobb- lésre szenderült társak földi maradványait. A gödörhöz érve, lemásztak halottaikkal a sír fenekére és szépen egymás mellé helyezték azokat. A hangya-csoport, a mely a sírbatevés alatt mozdulatlanul állott egy helyen, megindul a gödör felé, lassan, szomorúan. És azután a hogy a temetésen szokás, hogy a gyászkiiséret mindegyike reá hányt egy kapa földet a koporsóra, a kis hangyák mindegyike belegurította a maga porszemét a nyitott sírba, a míg az teljeen megtelt.

Azután még egy darabig ott maradtak rajta, talán búcsút vettek elveszett társaiktól és hirtelen elfutottak az út másik szélére, összegabalyodva nagy nyüzsgő tömeggé.

KÉPFINKHEZ.

Templomok romjai Egyiptomban.

Úgy az ó-kor, mint a vallástörténelem Egyiptom vidékét tartja az emberiség bölcsőjének. S az egymást ó-kori leletekben és feltedezésekben túlszárnyaló régiség-búvárok történelmi jelentőségű közleményei alapján, úgy szólván jobban és részletesebben ismerjük a régi — a Kr. e. 3—4000 évi — Egyiptom egyes korszakainak történetét, mint például az Arpádok idejéből való historikák egyes fejezeit.

Az előbbiből ugyanis oly sok és évezredekén át megmaradt emlék — az egyiptomi gulák és templomok maradványai stb. — áll rendelkezésre, hogy az azok romjain és a romok között talált rajzok, jelenetek és építészeti töredékek nyitott könyvként tárják elébünk a fényben és pompában gazdag ó-kor részletes történetét.

A jelen számunkban bemutatott képek is a régi Egyiptom templomairól valók, még pedig annak az északkeleti részén fekvő Thébéből, a melynek helyén

ma Karnak, Luxor, Edfú és Medinet-Habu faluk fekszenek. Ezen templomok mindegyikét egy-egy fáraó (fejedelem) építtette. Az első thébéi nagy templomot — körülbelül 3400 évvel Kr. e. — I. Uszirtesen kezdte építtetni gránitból és homokkőből, de csak utódai II. és III. Amenenitáz fejezték be. Ez időtől kezdve a hány hatalmas és gazdag u alkodója csak volt az országnak, az mind építtetett, javíttatott, átalakíttatott valamit Thébé körül. I. Thutmos az ethiopiai háborúból hozott sok kinehből két gránit-termet és egy előndvart építtetett a régi templomhoz; Hatszopszitu királyné a két pylon között emelt két obeliszket és egy díszes templomot építtetett; III. Thutmos emelte a Körmenetek nagy esarnokát és ásatta a tavat, a melyen a szent bárkák állottak; II. Ramszesz — a ki Kelet-Ázsia meghódításakor — az általa készíttetett jegyzékek szerint — úgy harczolt, hogy az ellenség Baál istennek nézte, — építtette a Memnóniumot; sőt a világhódító Nagy Sándor uralmának örökösei, a XXVI. századbéli görög Ptolemauszok is szépitettek rajta többszörösen.

E templomok az istenek tiszteletére emeltettek ugyan, de egyuttal az építtető fáraók dicsőségére, neveik és tetteik megörökítésére is. A falakon és oszlopokon máig is látható képek és feliratok egész részletességgel ismeretik az építtető fejedelmek életét és hadi vállalatait. Ezen feliratok alapján aztán meg lehet ismerni az egész kort és annak egész történetét.

Igy épült fel hosszú századok alatt egy egész templomváros, melynek párja szépség, nagyság és tartósság tekintetében nem akadt a földtekén. S bár Thébét sokszor dúlta fel külső és belső ellenség, sokszor kifosztották, megostromolták és feldúlták, a megmaradt romok, a harmonikus színben pompázó oszlopok, a falakon megörökített alakok és jelenetek finom rajzai, a romokban beverő folyások, termek és színek maradványai még ma is bámulatot keltenek és rávilágítanak arra a fényre és pompára, a mely ott abban az időben volt.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus javára újabban a következő adományok folytak be: az anizai órs által rendezett hangverseny és táncmulatság jövedelme 470, a madarasi ifjuság által az internátus javára rendezett táncmulatság tiszta jövedelme, a madarasi órs utján 110, Góczán Gyula órsvezető Tubról 2, a nyiradonyi órs 2, büntető törvénykönyvekért: a nyitrai szárnytól 64, az aradi szárnytól 51 és az usztergomai szárnytól 30 korona. Az eddigi adományok összege 19,540 korona 73 fillér.

Gyászhir. Takács Antal I. járásörnmester, keszthelyi órs- és járásparancsnok, január 15-én, 43 éves korában, szívástgnálás következtében, Keszthelyen meghalt. Hült teteme 17-én helyzetetett a római katolikus vallás szertartásai szerint a keszthelyi temetőben örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

Vizsga. A nagyváradi csendőrtovábbképző és altiszti iskolában jelenleg fennálló továbbképző tanfolyam záróvizsgája, altornjai Atorjay Imre tábornok, felügyelő-helyettes úr előllete alatt, február 13 és 14. napjain fog megtartatni. A következő tanfolyam, ismét 80 főnyi hallgatóval, február 16-án veszi kezdetét.

**Részletfizetésre
készpénzáron!**

Ha a jelzőszám! A többi részletfizetési óriási módon kívánk ajánlunk. Míg **EUFON** (előzetesről) készletképei ugyanazon áron jobbiróvú adók részlete, mint két pénztér. **Riadó** lemezeknek sem drágábbak részletfizetésre, mintha készpénzzel vennék. Kérje **Eufon** és **Riadó** jegyzékünket és beszélgetezzen árainkat bármilyen más részletfizetési árjegyzékkel. Azonnal társvezeti a költséget.

szent László Intézet
Budapest, 53,
VeresPálné-utca 16

Mulatság. A budapesti csendőrtisztek olvasóköre által a saját könyvtárának javára február 4-én rendezett táncmulatság, a budapesti csendőr tisztikar élénk érdeklődése és részvétele mellett minden tekintetben kitűnően sikerült és a könyvtár javára tekintélyes összeget eredményezett.

Kérem. Albert Márton zernesti őrsbeli csendőr ez. őrsvezető kéri Mihálydeák János őrsvezetőt és Albert Antal csendőrt, hogy tartózkodási helyüket vele közölni sziveskedjenek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ki fedezte fel Ausztráliát? Amerika fölfedezésének a kérdése sokáig foglalkoztatta a szakembereket és a közönséget, most egy ausztráliai távirat ugyanilyen vitára fog alkalmat adni. A „Daily Chronicle” ugyanis Melbourneből táviratot kapott, a mely szerint a szövetséges Államok parlamenti könyvtárának őre a történelmi gyűjteményben kétségtelen bizonyítékait fedezte föl annak, hogy Ausztráliát Amerigo Vespucci fedezte föl 1499-ben. Ime, az új vitában tehát a Vespucci neve szerepel s ha a hír valóban bizonyul, úgy Ausztrália bizonyára jobban érdemli meg az Amerika nevet, mint az a földrész, a mely most viseli. Ausztrália leteléről a holland és portugál hajósok már a XVI. században tudtak. Emellett, hogy a portugál hajósok 1601-ben jártak először Ausztrália partjain, azonban az első biztos adatok szerint 1606-ban fedezték föl Ausztráliát. Ez adatok szerint a fölfedezők holland tengerészek voltak, a kikkel egyidőben egy spanyol tengerész: Torres, a róla elnevezett szoros fedezte föl, a Melbournei távirat szerint Ausztráliát már jóval előbb fölfedezték, a fölfedezés azonban később feledésbe ment. A birt egyelőre kétkedéssel fogadják.

A szappanfogyasztás. Egy önértetes angol ember összeállította a kulturépek évi szappan fogyasztásának statisztikai mérlegét. Nagyon természetes, hogy ebből a jellemző statisztikából a britek kerültek ki győztesen, mint a világ szappanfogyasztásának sampionjai. Nagy-Britannia minden egyes polgárára évi 21 fontnyi szappanfogyasztás esik, mely hallatlan számarány mögött tizenhét fonttal ballag Amerika. A francziák sem úsznak éppen tisztátalanságban: személyenkint tizenöt fontot fogyasztanak egy évben, míg ezzel szemben szerényen lapul meg a nagyméretű évi tiz. Az osztrákok öt fonttal is beérik, de ebben az átlagban mi is benne értefőlnünk. Oroszország fogyasztja a legkevesebbet, évenként alig két fontnyit juttatván egy-egy főre. De ha itt azt vesszük, hogy az ismert statisztikai átlagszámítás szerint minden orosz alattvalóra két font jut, akkor az intelligens oroszok tisztasági érveke a világban még Angliát is felül kell, hogy múlja.

A fiatal bűnösök büntetése hajdan. Az első nevelőös javító-intézetet, a melyben fiatalok bűnösöket helyeztek el, I. Ferenc francia király alapította. Azelőtt minden gyermek, a ki tíz évesnél idősebb volt, minden fajta gonoszlettéért a római jog szerinti teljes felelősséget viselt, ép azért fiatalok bűnösöket nemcsak fegyházra, hanem gyakran halálra is ítélték. A régi krónikákban nem egy olyan esetet lehet olvasni, hogy gyermekeket agyonlőttek, főlakasztottak, vagy kerékbe törték. IX. Lajos uralkodása alatt a fiatalok bűnösöket már csak pénzbüntetésre, vagy botütetésre ítélték, míg börtönbüntetésre csak azokat ítélték, a kik 14 évesnél idősebbek voltak. I. Ferenc király a fiatalok bűnösök fenyítését is megszüntette és elrendelte, hogy azokat a

gyermeket, a kiket koldulás vagy csavargáson kapnak rajta, javítóintézetbe kell elhelyezni: ba azután megjavultak, becsületes iparosokhoz, vagy földművesekhez kell őket adni. I. Ferenc királynak ez a humánus rendelete azonban nemsokára feledésbe merült és csak a nemzetgyűlés alkotott újra ilyen szellemű törvényt, a mely a ma érvénybenlévő gyermekvédelmi törvények alapja.

A világ aranytermelése. A világ aranytermelése emelkedőben van. Míg 1900-ban az egész földön 383,049 kilogram aranyat termeltek, addig a legutóbbi év termelése 663,069 kilogram volt, a mi 73-1 százalékkal emelkedést jelent. Az egyes földrészek is megváltoztatták helyeiket a termelés sorrendjében: 1900-ban Amerika 192,503 kilogram aranyával a legelső aranytermelő volt, a világtermelés 20-26 százalékat szolgáltatván. Helyét a sorban most Afrika foglalta el a 250,558 kilogramnyi termelésével. Utána következik Amerika, Ausztrália, Európa s végül 43,305 kilogrammal Ázsia. Európában Oroszország a legtöbb aranyat termelő állam. 42,209 kilogramot termelvény és drága fémből. Az aranytermelés legnagyobbat csökkent az utolsó kilenc évben Kanadában: 4,951-ről 14,800 kilogramra, míg az emelkedés Mexikóban volt a legnagyobb: 13,542 kilogramról 33,661 kilogramra szökkent föl.

A teknősbéka életkora. Az angol lapok a minap közölték, hogy a „onnaughti herceg a ki délafrikai útjában Szent-Ilona szigetére is ellátogatott, ott egy teknősbekát látott, a melyet már százötven év óta tartanak fogságban és a melyet I. Napoleon a szigeten töltött fogsága idején gyakran megsimogattott. A teknősbéka általában igen nagy kort ér el. A szentilonaszigeti teknősbékánál jóval öregebb egy Toto nevű teknősbéka, a mely a szent-louis-i állatkertben éli gondtalanul napját. Ennek az állatnak az életkorát 500 évre becsülik. A teknőjének a bátára 1618 évszám van bevésvé azzal a megjegyzéssel, hogy a korát már akkor is 200 évre becsültk. Toto ilyenformán akkor élte ifjúsága első éveit, a mikor Kolumbus fölfedezte Amerikát.

Egy kínai szakács jó kívánsága. Egy előkelő londoni családnak kinesi szakácsa van, a ki kitűnő tortákat tud készíteni. Ugyességén kívül meg arról is nevezetes ez a szakács, hogy szakácsművészetének remekeit mindig szép, kacskaringós kínai feliratokkal látja el. Véletlenül e napokban egy Kinában járt hittérítő volt ebédén az illető családnál és a családtagok megkérték hogy fordítson le egy ilyen feliratot, a melynekkel a kínai szakács ez a alkalomból sem fukarkodott. A hittérítő legéget tett a kívánságnak és lefordította az egyik feliratot, a mely így hangzott: „Gaz ördögök, idegen kuttyák, átok rejtök, a kik felfaljátok a kalocsáimat.”

Az emberi test tartalma. A biblia szerint az emberl porból teremtette az Isten. Most egy amerikai vegyész kutatni igyekszik ezt a teatét vált port és érdekesen bizonyítja be, hogy az emberi test valóban tartalmaz ásványrészeket, még pedig igen nagy mennyiségben. A tudós először is megállapította, hogy az emberi test összetétele egyenlő 1000 lyuktojia tartalmában foglalt vegyi és élettani összetétellel. Az emberi testben foglalt anyag, a só, a szén, a víz, stb., elég volna, mondja a vegyész, egy motor hajtására, egy löggömb megöltésére, vagy akár egy 500 méteres út megvilágítására. Az emberi test vastartalmából 200 varrót, vagy öt patkószeget lehetne kovácsolni: az emberi testben található foszforból 22,000 gyujtót lehetne készíteni, mely elég volna 700 ember megvilágítására.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük csendősgyógyászainkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen, s így a felesleges kérdőzóküldéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Sz. L. 12. Minden jobb könyvkereskedésben; csak írja meg pontosan, hogy mit akar.

555. 1. Nem értjük. Elintézi az igazgatóság. 2. A budapesti 17. sz. helyőrségi kórházban; azt csak az orvos mondhatja meg. 3. Legközelebb a téren is üdvös intézkedések lépnek életbe.

48. 1. A m. kir. földművelésügyi miniszterintézménytől kell kérni. 2. Jankó Mór. 3. Előreláthatólag ősszel.

B. F. 1. Nem az őrsparancsnoknak fogadják a szolgát, hanem magától értetik, hogy a nő vizsgálatáról is az őrsnek kell gondoskodnia, hiszen azért kapja az átalányt. 2. Azt a csendőr nem tudja elbírálni, hogy a szolgát megengedjék-e a kimenetelt vagy sem.

Kákos. Forduljon közvetlenül az illető tanintézet igazgatóságához.

911. Ha a zsoldján kívül más vagyona nincs, akkor sem ott, sem nálunk, mert a zöld és a zöld természetével bíró pótdíj nem foglalható.

Sorsjegyekről. Walthert jórmeester, Demetrovics őrsvezető Bracsó. Lovasi őrmester, Balla őrsvezető sorsjegyeik nem nyertek — 1879. Mintán a jelzett sorsjegyek húzásáról adat rendelkezésünkre nem áll, az eredményt a sorsjegy beszerzési helyén tudakolja.

Marospart. Az jelképe az összes ismereteknek.

D. M. Hazárdjáték. Sorsjegyeire később.

10. A közel jövőben.

133. Az agyvérömleny aligha lett a szolgálat teljesítése által előidézve, minélfogva semmiféle visszatérítésemre igényem nincs. O. Levelét nem tettük el és így nem is tudjuk, hogy milyen kérdésre adtunk választ. Ha a jelen és a f. évi 3. számunkban adott értesítéseinre való hivatkozással a kérdést újból felteszi, meg fogjuk mondani a s-t.

Drávacmenti őrs. 1. Forduljon kérelmével közvetlenül illetékes helyre. 2. A javítással együtt sem haladja meg a pótdíj nélküli szolgáló csendőr jövedelmét.

T. 71. 1. Olvassa el lapunk 1909. évi 15. számában a tárgyban közölteteket. 2. Nem. 3. Reméljük a legjobbat.

ÓÓÓ. 1—2. A kerületi parancsnokságnál vannak rangsorba foglalva, mi tehát nem tudhatjuk. 3. A vizsga eredménye szerinti rangsorban cs. őrsvezető IL altisztek, ha pedig a csapatnál őrmesterek voltak, cs. cz. őrmesterek.

100. Arany.

Patkó. A budapesti 17. sz. helyőrségi kórházban alkalmazták a szolgát. Különböző orvosi javaelatra bármely klinikára is felvétehető magát. Szabadság nem szükséges.

Érdeklődő. Szolgálati ügy.

42. Kérdezett rendelet érvényben van, de kérdezett már azelőtt is jelölt volt. 2. Mert később lett alkalmazásuk minősítve. 3. Kihágást. 4. Szegény csendőr, a ki a bűnjelt nem tudja elszállíttatni.

29. A csendőrségnél viselt rendfokozatban és az altiszti szolgálati jutalomdíj egyidejűleg folyósítása mellett.

10383. Szabad tartani; beszerezhető bármely jobb könyvkereskedésben.

111. Polgári peratra tartozik; különben azt hisszük, hogy ebben az esetben vevőnek kártérítésemre igényem nincs.

188L 1. O. 2. Egy őrmestertől méltán elvárhatóak, hogy ilyen kérdést nem tesz fel és a rendfokozatot végig olvassa. Az 52. lapoldalon is betűzatosan egy keveset.

234. Magazakításnak tekintetik.

1875. Azért lettek felvéve, mert 1910 febr. 1-én betöltötték a 12. szolgálati évet, Ön pedig nem. szabály pedig az, hogy csak ezután az idő után jelölhető valaki.

Csusz, köszvény, reuma, ideges fejfájás, hűlés, idegban, mindennemű csontbántalmak ellen kitzfő hatásának bizonyult szér

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Ezrekre menő hírlások bizonyítják, hogy mily kitűnő hatás van. Valódi csak nálam kapható Kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség beklüldése után vagy utánvétel küldve

Szente Lajos gyógyszerész. Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közhadsereg szerződ. szállítól

Budapest, Rákóczi-út 8. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrökből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsege 1911. évi január hó 11-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Somlyói Szilágyi Ödön, nyugalmazott esendőr alezredesnek és törvényes utódainak, régi magyar nemességük és Somlyói előnevük épségben tartása mellett, az «óvár» második előnevet díjmentesen legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsege 1911. évi január hó 11-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Virágh László esendőrszázadosnak, valamint törvényes utódainak, régi magyar nemességük épségben tartása mellett, a «peremartoni» előnevet, valamint a bemutatott czimert díjmentesen legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Okirattal megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó esendőrség felügyelője által:

altorjai Lőrincz Ignác, V. számú esendőrkerületbeli százados, szárny- és pótszárnyparancsnoki alkalmaztatása alatt a hivatáskörébe utalt teendőinek, mindenkor a legnagyobb odaadással, körültekintéssel és nagy buzgalommal történt ellátása, nemkülönben alárendeltjeinek helyes nevelése és ezéllirányos vezetéseért.

Lénert József, V. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, szakaszparancsnoki alkalmaztatása alatt a hivatáskörébe utalt teendőinek, mindenkor a legnagyobb odaadással, körültekintéssel és nagy buzgalommal történt ellátásáért.

Fenosi József, V. számú esendőrkerületbeli százados, számvivő, a számvivőség vezetésében 11 éven át, mindenkor nagy szorgalommal teljesített szakavatott tevékenysége, alárendeltjeinek helyes vezetése és irányításáért.

A m. kir. III. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Kupás Márton járásörmester, 18 rendbeli, súlyosabb beszámítás alá eső büncselekmény kiderítése körül tanúsított kiválóan kötelességű, ügybuzgó és fáradhatatlan tevékenységéért.

Mayer János ez. örmester, hosszas esendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységéért, alárendeltjeinek helyes és ezéllirányos vezetéseért, örsének mindenkor jó rendbentartásáért, nemkülönben példás magatartásáért.

Herke József ez. örmester, hosszas esendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanúsított kiválóan buzgó és igen eredményes tevékenységéért, örsének mindenkor jó rendbentartásáért, valamint alárendelt legénységének ezéltudatos és igen jó befolyásolásáért.

A m. kir. VII. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Imre Dénes járásörmester, Darvas János, Bend Lajos, Kovács Domokos, Németh József ez. örmesterek, Kész József, Bálint Dénes, Korován János, Kálmán Bálint ez. örsvezetők és Cseh József esendőr ez. örsvezető, az 1910. évben lezajlott országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak alatt, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett kiválóan buzgó tevékenységükért.

Galicza József ez. örmester, az irodai szolgálat terén kifejtett igen buzgó és odaadó tevékenységéért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. III. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Balla Mihály ez. örmester, hosszas esendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységéért, de különösen a kezeletti örs-pénztár feltörése tettesének kinyomozása és az elfutalajtonított értékek előkerítése körül a nyomozást vezető járásparancsnokának hathatós támogatásáért.

Buti Péter és Léhner István esendőrök, mert 18 rendbeli, súlyosabb beszámítás alá eső büncselekmény kiderítése körül előjáró járásparancsnokokat odaadón és határozatosan támogatták és az eredmény biztosításához nagyban hozzájárultak.

A m. kir. VII. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Kajcsa József ez. örsvezető, Fodor Márton, Zomornia Mihály, Orosz Mihály esendőr ez. örsvezetők, Gyergyai Ignác, Nagy Sámuel, Barcsa József és Veres István esendőrök, az 1910. évben lezajlott országgyűlési képviselőválasztási mozgalmak tartama alatt tanúsított, fáradásigot nem ismerő hasznos szolgálataikért.

Előléptettek:

Az 5 évi esendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. I. számú esendőrkerület állományában:

1911 január 26-ával:

Andréka Vazul, Bartos Zsigmond, Benő Ferencz, Györi András, Csindai Károly, Erdős Károly, Komsa József, Réti Károly, Gergelyi János, Kosza József, Bogdán Károly, János Mihály, Baluzsi László, Felszegi Lajos, Nagy Albert, Nagy Dénes II., Vári Zsigmond, Gál Mihály, Szőke Ferencz és Barti János esendőrök;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:
Lehotai János, Pirigy János, Szabó István II. és
Balyi József csendőrök; végül

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Nagy Lajos, Ollé István, Filipovics Antal, Fazekas
János és Lenkei János csendőrök, csendőr ez. őrsveze-
tők.

PALYÁZATOK.

Egy irnoki állás az ujaradi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 400 korona. Négy középiskolai osztály. Magyar, német és román nyelv szóban és írásban. Telokkönyvi vizsga. Kérvények a temesvári kir. törvényszék elnökéhez 1911 évi febr. hó 28-ig.

Egy irnoki állás az oraviczabányai kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 560 korona, Magyar, német és román nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a a fehértemplomi kir. törvényszék elnökéhez 1911 február hó 27-ig.

Egy szolgálai állás a kolozsvári m. kir. Ferencz-József tudományegyetem orvészeti és régészeti intézeténél. Kezdőfizetés 600 korona. Szabályzeru lakpénz. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az egyetem rektorához 1911 márcz. 28-ig.

Egy irnoki állás a ceopregi királyi járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a soproni kir. törvényszék elnökéhez 1911. évi febr. 28-ig.

Egy irnoki állás Bereg vármegye tiszabáti járásában. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 480 korona. Véglegesítés hat havi próbaszolgálat után. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Bereg vármegye főispánjához czimzett kérvények a vármegye alispánjához 1911 febr. 20-ig.

Egy hivatalozogai állás a nagyhalmágyi kir. járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények az aradi kir. törvényszék elnökéhez 1911 febr. 21-ig.

Egy iskolaszolgai állás a miskolci kir. katolikus főgimnáziumnál. Szabályzeru lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. A vállas- év kézikönyvügy m. kir. miniszterhez czimzett kérvények a miskolci kir. kath. főgimnázium igazgatóságához 1911 febr. 15-ig.

KITÜNŐ 19
GRAMMOFON

5 kétoldalu lemezzel 150 K, fizethető
havi 8 koronás részletekben.

FIGYELMEZTETÉS: Csakis jó minőségű grammofoon felel meg czéljának.

Lemezek, javítások, becserélés jutányosan, kedvező feltételek mellett.

GAERTNER GÁBOR

Budapest, IX., Bakács-tér 4.

KUNZ JÓZSEF és TARSA

21 ca. és kir. udvari szállítók

Bpest, V., Deák Ferenc-u. 10. (Bécsi-u. sarok.)

Vasson, asztalnemű, kész női, férfi- és gyermek-fehérneműek, ágyfehérnemű, szőnyograktár. — Mészarszónyi keletgyék. — Uri divatruka, női divatruka, női pipereolthek; gallérok, jabots, kesztyűk, shawlok stb. — Gyermekruhák. — Háziipari hímzések. — Szőrmeárka, tollbók. — Borkesztyűk: Boeckl, München, Hamerli Pécs. — Bördösmeáruk, vas- és rézgyák.

... Arjegység és minták ingyen és bérmentve. ...

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk azok megszerzését 5 korona helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen ki nem fogy.